

Zelené střechy
jako nástroj adaptace
na změnu klimatu

Ing. Jitka Dostalová

Svaz zakládání a údržby zeleně
odborná sekce Zelené střechy

www.zelenestrechy.info

GreenVille service s.r.o.

www.greenville.cz

Funkce zeleně

- biotop pro život rostlin, hmyzu a živočichů
- přirozená vsakovací plocha
- návrat srážkové vody do přírodního koloběhu v místě výskytu
- zvlhčování vzduchu
- produkce kyslíku
- zachycování polétavého prachu a škodlivin

Výhody zelených střech:

- ochrana hydroizolace a prodloužení její životnosti
- akumulace vody
- zpomalení odtoku při přívalových deštích
- zlepšení tepelné a zvukové izolace
- zlepšení mikroklimatu v okolí budovy
- snížení prašnosti
- vytvoření ekologické vyrovnávací plochy
- možnost využití pro pobyt a odpočinek, příp. komerčně
- estetická architektura

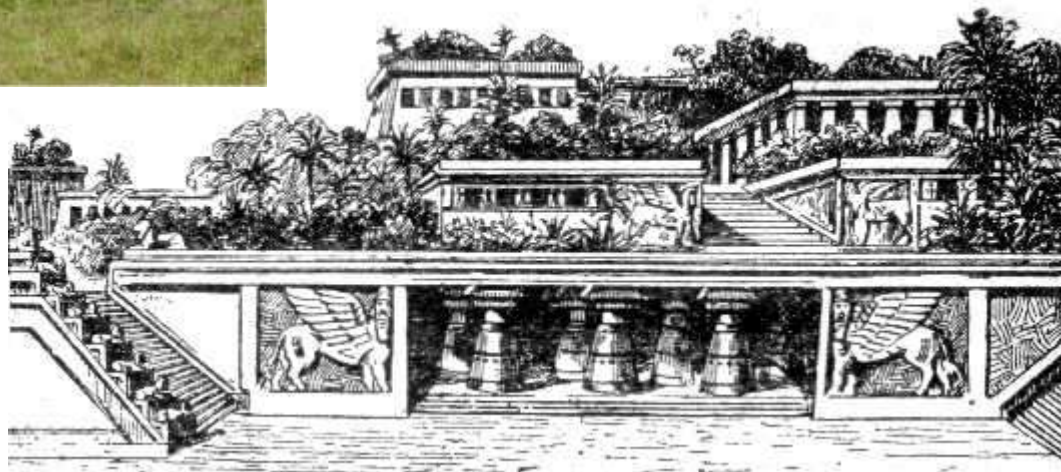

Přínos zelených střech při adaptaci na změnu klimatu

- zadržování srážkové vody (cca 40-99% za rok)
- zpomalení odtoku srážkové vody
- účinná tepelná ochrana především v létě

... Už od historie ...

Zelené střechy a stěny citelně zmírňují dopady klimatických změn, a to především ve velkých městech (přívalové srážky, vlny vedra, UHI – Urban Heat Islands)

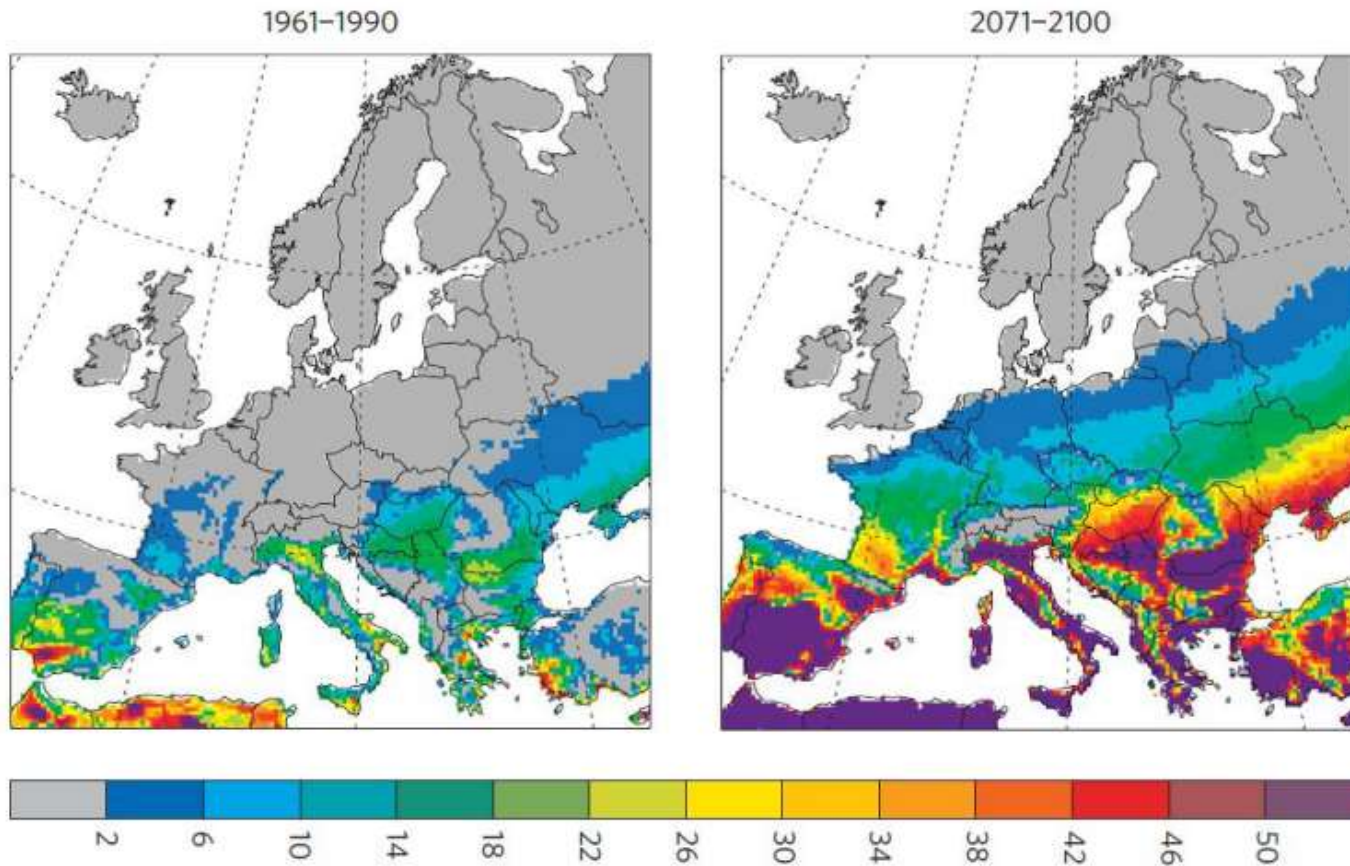

Vlny veder a dlouhodobé sucho

Srovnání počtu tropických dnů v letech 1961-1990 oproti předpokladu v letech 2071-2100

<https://www.zamg.ac.at/cms/de/klima/informationsportal-klimawandel/klimazukunft/alpenraum/hitze>

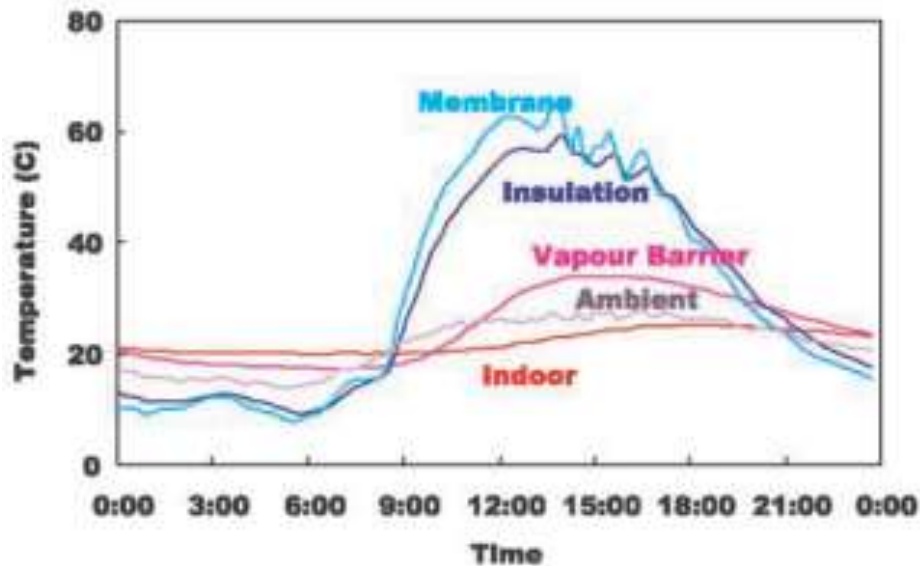
Jak mohou pomoci zelené střechy?

Tepelná ochrana

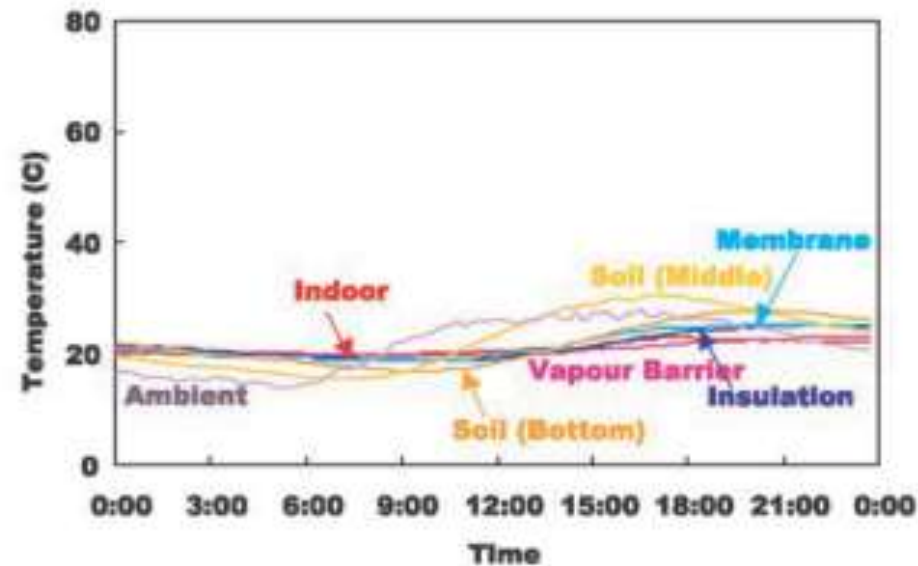
Porovnání letního průběhu teplot ve skladbě střešního pláště (16.7.2001)

Hydroizolace (šedé barvy)

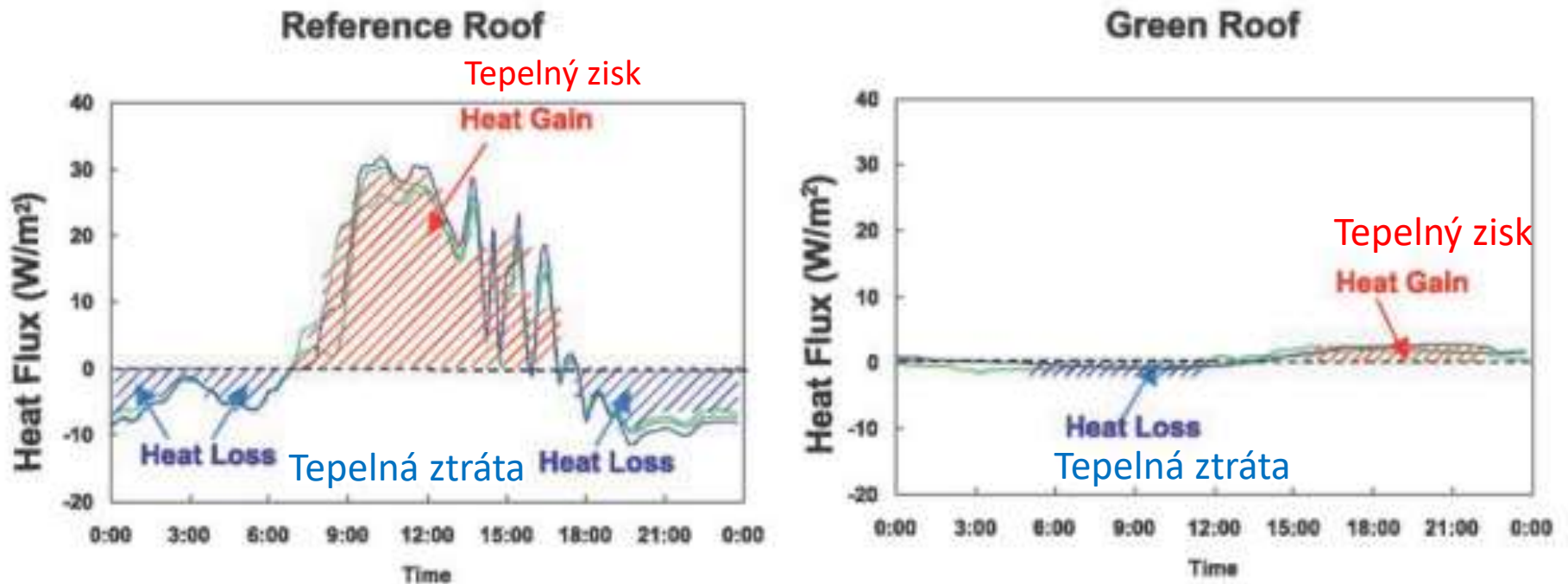
vegetační souvrstvi

Zdroj: Liu, K.; Baskaran, B.: Thermal performance of green roofs through field evaluation, National Research Council, Canada

Srovnání akumulace tepla a tepelných toků

Vegetační souvrství významně tlumí akumulaci a tok tepla ve střešní plášti
Měřeno 16.7.2001

Zdroj: Liu, K.; Baskaran, B.: Thermal performance of green roofs through field evaluation, National Research Council, Canada

Tepelná ochrana

Statistika dosahovaných denních maximálních teplot na hydroizolaci ve sledovaném období (660 dnů)

Teplota vyšší než

Referenční střecha

Zelená střecha

Okolí

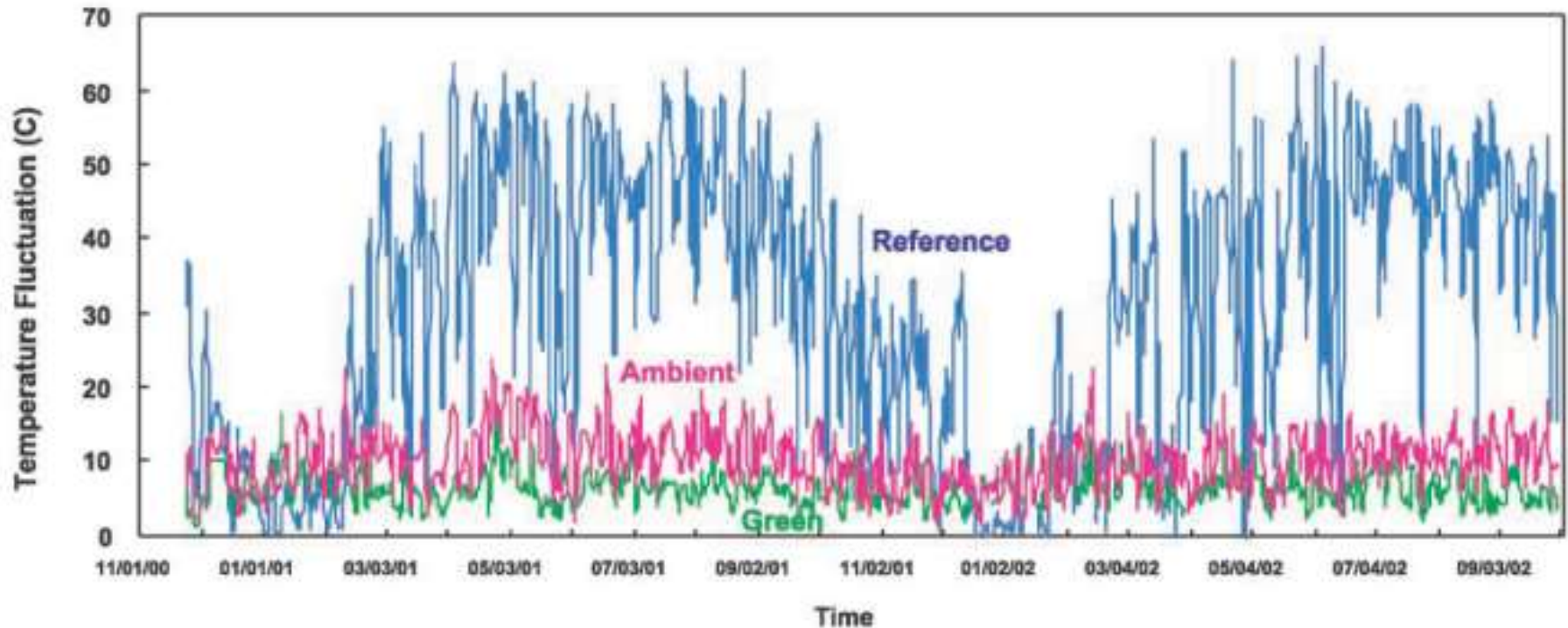
Temperature Greater Than:	Reference Roof		Green Roof		Ambient	
	No. of Days	% of Days	No. of Days	% of Days	No. of Days	% of Days
30°C (86°F)	342	52	18	3	63	10
40°C (104°F)	291	44	0	0	0	0
50°C (122°F)	219	33	0	0	0	0
60°C (140°F)	89	13	0	0	0	0
70°C (158°F)	2	0.3	0	0	0	0

Table 1: Statistics on the daily maximum temperature of the roof membranes on FRF during the observation period (660 days in total).

Zdroj: Liu, K.; Baskaran, B.: Thermal performance of green roofs through field evaluation, National Research Council, Canada

Tepelná ochrana

Vegetační souvrství výrazně tlumí denní výkyvy teplot na úrovni hydroizolace

Výsledky měření v období od 22.11.2000 do 30.9.2002

Zdroj: Liu, K.; Baskaran, B.: Thermal performance of green roofs through field evaluation, National Research Council, Canada

Rozdíl teplot až 50°C

V letních dnech je teplota jižní fasády kryté zelení až o 50°C nižší než teplota na fasádě sousedního objektu.

I na fasádách působí zeleň jako velmi efektivní ochrana před letním vedrem

Hospodaření s dešťovou vodou

Výstavbou nových budov a komunikací se připravujeme o životně důležité plochy zeleně.

Zelené střechy představují jednoduchou formu náhradního prostoru, ve kterém se důležité přírodní procesy mohou odehrávat.

ČR

$$\emptyset_{\text{léto}} = 70 \text{ mm/m}^2 \text{ měsíc} = 70 \text{ l/m}^2$$

$$\emptyset \Sigma_{\text{rok}} = 600 - 800 \text{ mm/m}^2$$

Kam s dešťovou vodou v hustě zastavěných lokalitách?

Přívalové deště

- Rychlý nárazový odtok
- Přetížení kanalizace
- Lokální záplavy
- Voda nemá kde vsakovat
- Snižování hladiny spodních vod

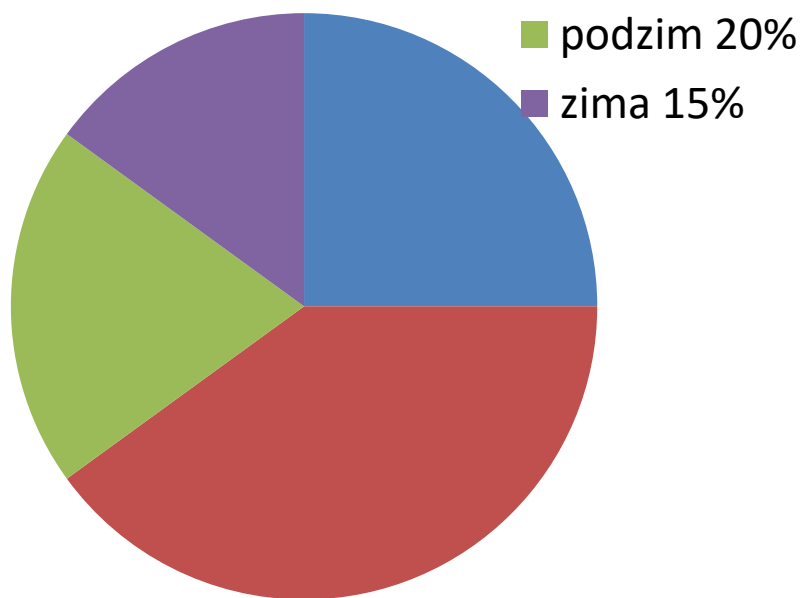

Jak mohou pomoci zelené střechy?

Klima v ČR

Srážky v %

Roční úhrn srážek:

60 % území ČR: 600-800 mm

Žatecká pánev: 410 mm (min.)

Jizerské hory: 1700 mm (max.)

Dlouhodobý normál pro

PRAHA/RUZYNE ve vzdálenosti 0 km od PRAHA/RUZYNE.

Šířka:50.06 Zem.délka:14.17 Nadmořská výška: 365m

Měsíc	Měsíční průměrné srážky mm	Měsíční min. srážky mm	Měsíční max.srážky mm
leden	23.6 mm	7.6 mm	58.4 mm
únor	22.6 mm	3.7 mm	62.1 mm
březen	28.1 mm	11.5 mm	59.8 mm
duben	38.2 mm	9.8 mm	81.5 mm
květen	77.2 mm	18.1 mm	166.4 mm
červen	72.7 mm	23.1 mm	170.5 mm
červenec	66.2 mm	3.5 mm	227.4 mm
spren	69.6 mm	12.3 mm	173.2 mm
září	40.4 mm	8.8 mm	107.8 mm
říjen	30.5 mm	5.7 mm	90.0 mm
listopad	31.9 mm	12.8 mm	65.4 mm
prosinec	25.3 mm	1.9 mm	59.9 mm

Role zelených střech v hospodaření s dešťovou vodou

- **Zelené střechy ...**
- Zadržují srážkovou vodu v místě výskytu a vrací ji do přírodního koloběhu
- Snižují odtokové špičky
- Zpomalují odtok
- Vypařují vodu zpět do ovzduší
- Fungují nezávisle na lokálních půdních poměrech
- Přebytkovou vodu lze dále využívat nebo zasakovat

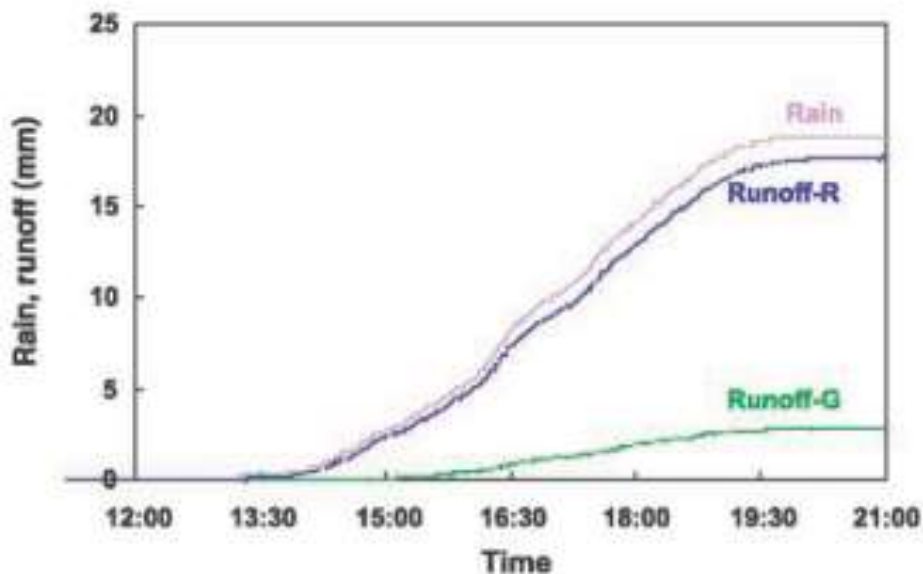
Zadržování srážkové vody

Správná funkce vegetačního souvrství

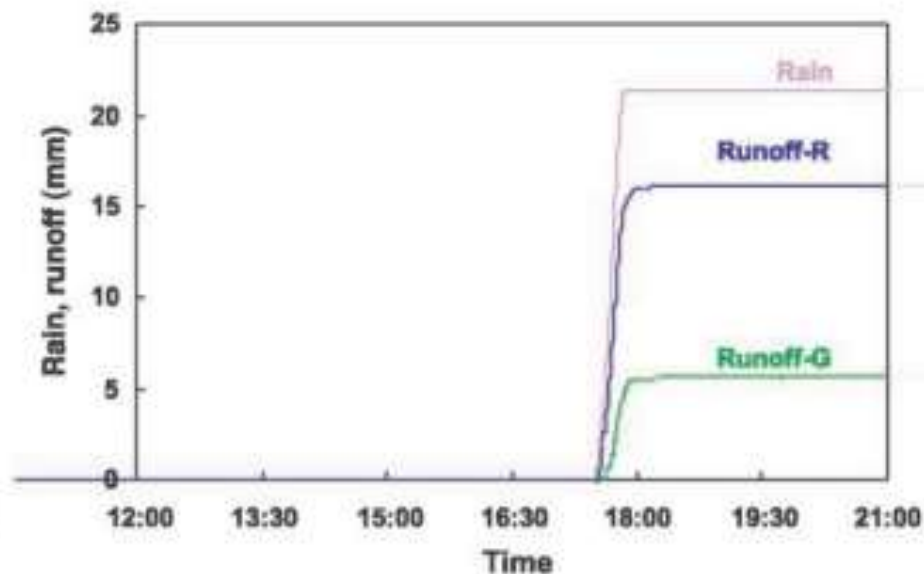

- Vsakování vody do substrátu až do nasycení
- Průsak přebytečné vody do drenáže
- Akumulace vody v drenážní vrstvě
- Odtok přebytečné vody

Lehký, déle trvající déšť

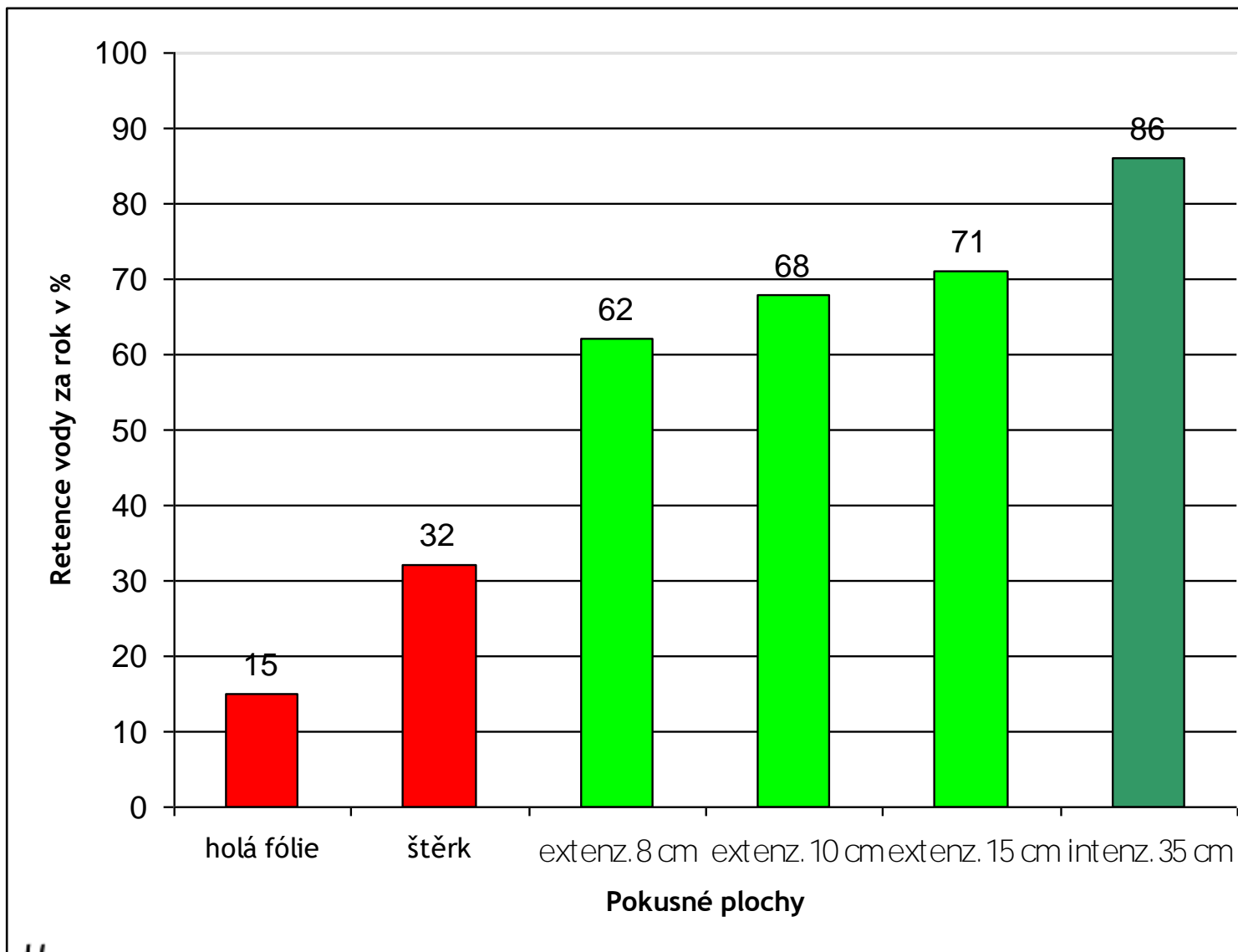
Krátký, intenzivní déšť

Zdroj: Liu, K.; Baskaran, B.: Thermal performance of green roofs through field evaluation, National Research Council, Canada

Závislost odtoku na intenzitě srážky

Retenční schopnost zelených střech

Souvrství, které obsahuje

- 100 mm substrátu
(~ 30 litrů H_2O/m^2)
  - 20 mm nopovou fólií
(~ 5 litrů H_2O/m^2)
-
- (= celkem: 35 litrů H_2O/m^2)

teoreticky dokáže
zachytit déšť
o vydatnosti
300 l/s/ha = 27 litrů/ m^2
trvajících 15min

Zelené střechy zadrží

cca. 40-99 %

z celkového ročního množství srážek

Není retence jako retence ...

40... 99 %

STANDARDY

PRO NAVRHOVÁNÍ, PROVÁDĚNÍ A ÚDRŽBU

VEGETAČNÍ SOUVRSTVÍ
ZELENÝCH STŘECH

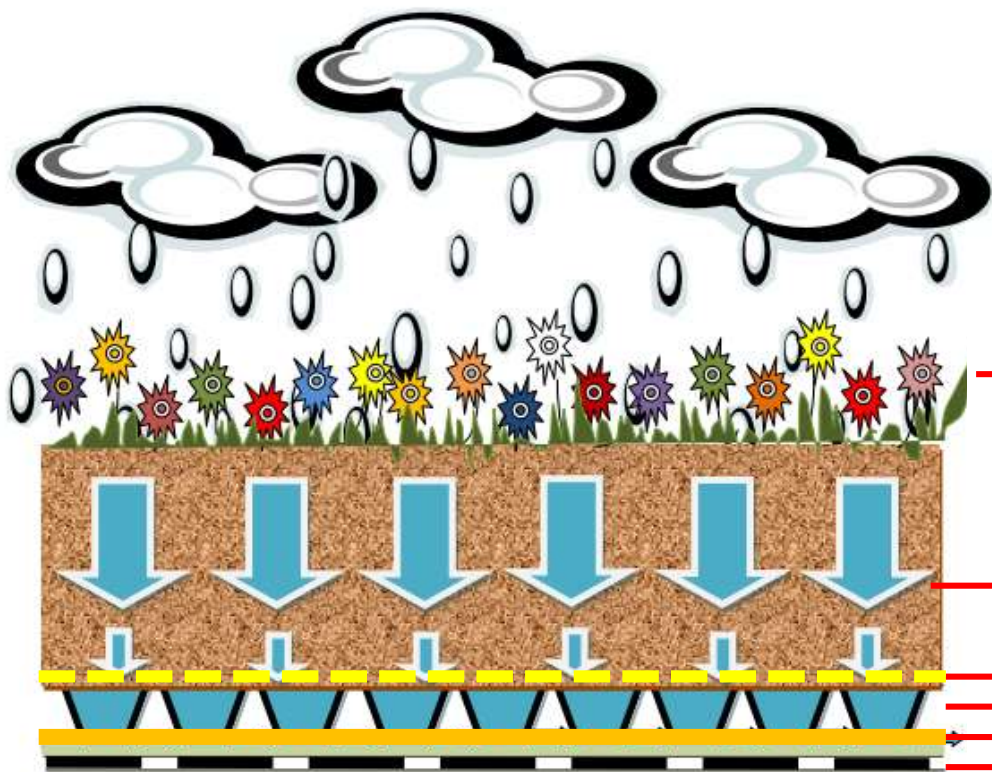

Zásady správného návrhu a realizace

- Ochrana proti prorůstání kořenů
- Vhodné a kvalitní materiály, dlouhodobě stabilní a odolné (drenážní v., filtrační v., substrát)
- Dostatečná drenážní schopnost
- Vhodný typ a forma vegetace
- Protierozní opatření (voda, vítr)
- Požární bezpečnost
- Bezpečnost osob
- Správná údržba

Skladba vegetačního souvrství

→ Vegetace

→ Vegetační v. (substrát)

→ Filtrační v.

→ Drenážní v.

→ Ochranná /separační v.

→ Kořenovzdorná v.
(hydroizolace)

Základní typy zelených střech

Extenzivní

- Mocnost od 6 cm
- Hmotnost od 80 kg/m²
- Nenáročná suchomilná vegetace
- Minimální údržba
  - Bez závlahy
  - Nepochozí
- Vhodné pro šikmé střechy

Intenzivní

- Mocnost od 25 cm
- Hmotnost od 350 kg/m²
- Vegetace jako v okrasné zahradě nebo parku
- Pravidelná údržba a hnojení
  - Automatický závlahový systém
- Pobytové plochy, pochozí trávníky

Mocnost souvrství a použitelné rostlinné druhy

		Tloušťka souvrství využitelná pro kořenění rostlin v cm																							
		4	6	8	10	12	15	18	20	25	30	35	40	45	50	60	70	80	90	100	125	150	200		
Způsoby ozelenění a formy vegetace	Extenzivní zelené střechy	Rozchodníky	■	■	■	■																			
		Rozchodníky-trvalky		■	■	■	■																		
		Rozchodníky-byliny-trávy				■	■	■	■																
		Trávy-byliny						■	■	■	■	■													
	Jednoduché intenzivní zelené střechy	Trávy-byliny					■	■	■	■	■	■	■	■	■	■									
		Trvalky							■	■	■	■	■	■	■	■	■								
		Keře									■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
		Malé a střední stromy												■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	Intenzivní zelené střechy	Trávník						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
		Trvalky							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
		Keře									■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
		Malé a střední stromy												■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
		Vysoké stromy													■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Regionální klimatické poměry a specifické podmínky objektu (orientace ke světovým stranám, sklon ...) se někdy mohou výrazně lišit a proto je třeba zvolit přiměřeně větší nebo menší mocnost souvrství v daném rozpětí.

U extenzivní zelené střechy není vhodné zvyšovat vegetační souvrství nad doporučenou mez, zvyšují se tím předpoklady uchycení nežádoucí vegetace.

Kritéria výběru vhodného typu zelené střechy

Jakého vzhledu chci dosáhnout?

Jaké bude využití plochy ?

Jaké zatížení si mohu dovolit ?

Kolik péče chci / mohu věnovat údržbě ?

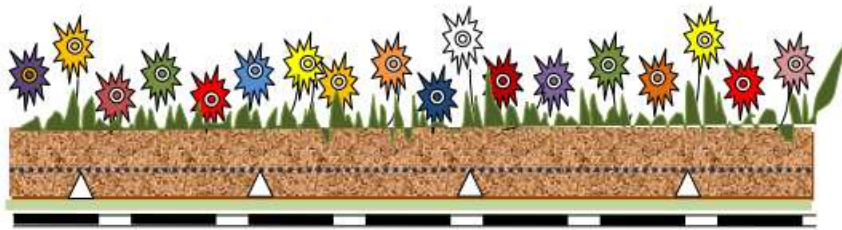
Jaký je přístup na střechu ?

Kolik peněz chci / mohu do zelené střechy investovat ?

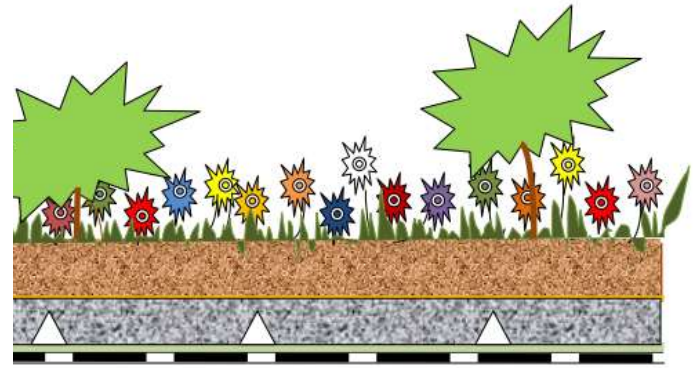
Vegetační souvrství: Vícevrstvá skladba

Pro extenzivní ploché střechy (0-5°)

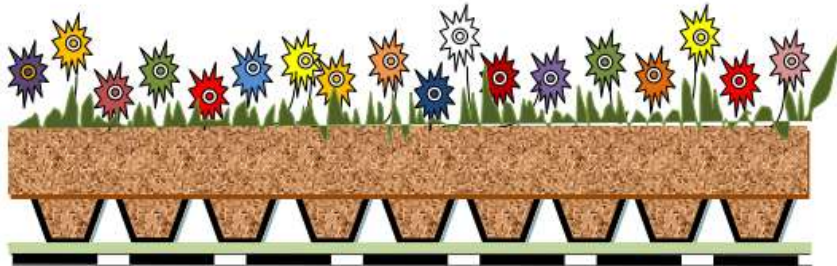

substrát
= filtrace
+ drenáž

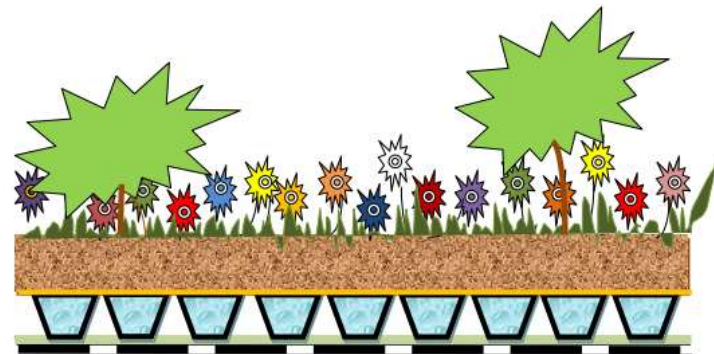
Pro extenzivní a intenzivní ploché střechy (0-5°)

substrát
filtrace
drenáž

substrát
filtrace
drenáž

substrát
filtrace
drenáž

Směs suchomilné vegetace: různé druhy rozchodníků (Sedum)

... případně v kombinaci s nenáročnými travinami a bylinami

Jednoduchá skladba: úsporná střecha

Jednoduchá skladba: šikmá střecha

**Směs luční a suchomilné
vegetace, např.**

Vícevrstvá skladba:
Přírodní/luční střecha

Extenzivní střešní minizahrádka na garáži

Vícevrstvá skladba: střešní zahrada / provozní střecha

- 25 až .... cm, náročnější okrasná vegetace
trávníky, trvalky, keře,
stromy / příp. dlažby,
zpevněné plochy pro
provoz veřejnosti, vozidel ,
...
- Pro pobyt osob
- Pravidelná údržba , nutné zavlažování

ZELENÉ STŘECHY

- ... nejen zmírňují dopady klimatických změn, ale jsou také řešením pro udržitelnou a zdravou budoucnost

Zajímavé projekty ze světa

ZELENÁ MÁ ZELENOU

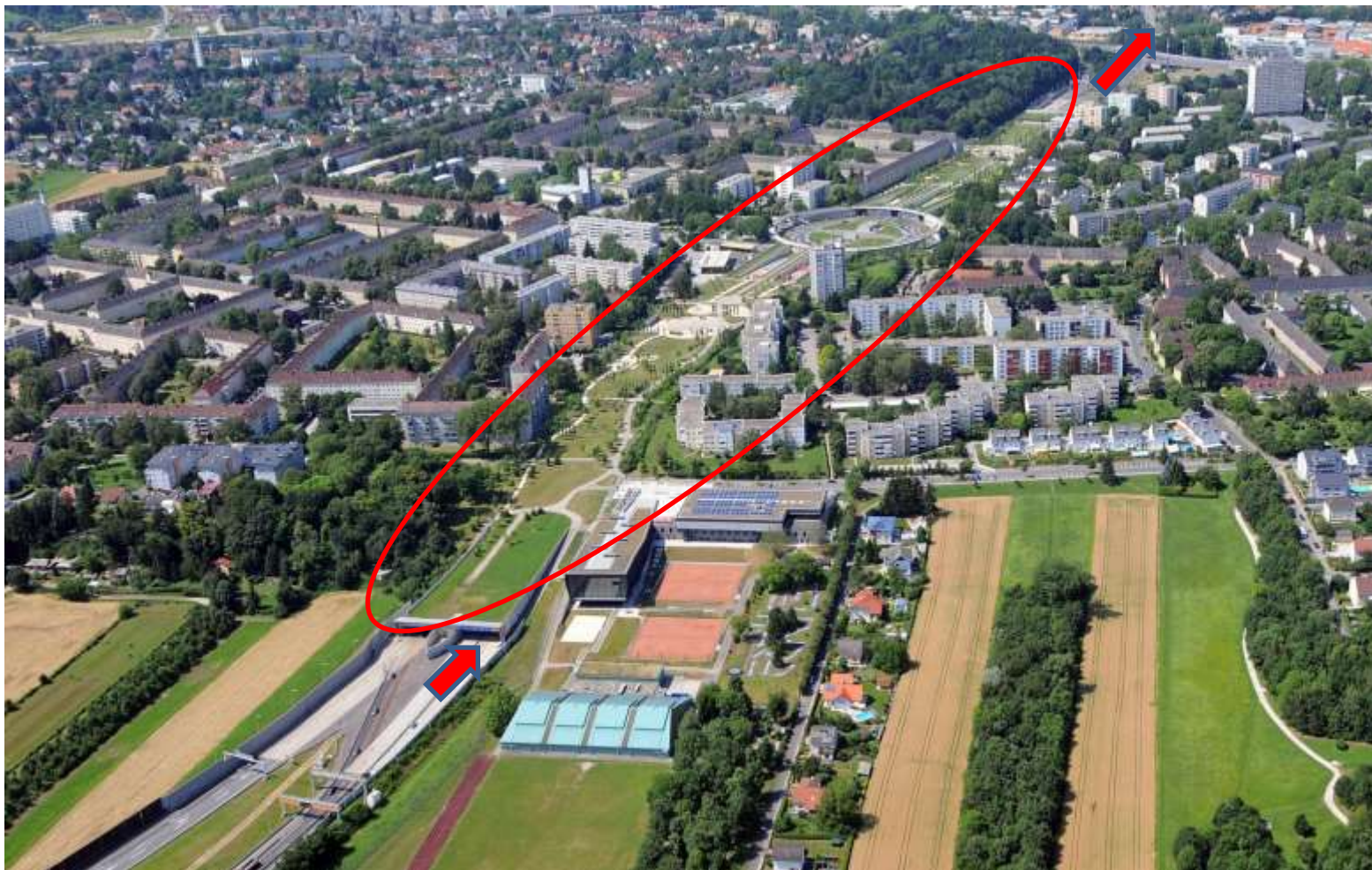
Marina Bay Sands Integrated Resort SkyPark®, Singapore

Humber River Hospital Toronto, Canada

Veřejný park na dálničním tunelu Linz, Rakousko

propojení obytných čtvrtí -> atraktivní prostředí bez hluku a exhalací

Extenzivní zelená střecha na dálničním tunelu a budovách nemocnice

Wagner-Jauregg Hospital

Linz, Rakousko

Fenway Farms, Boston, USA

Střecha komerčně využitá k
pěstování zeleniny

Hotel ParkRoyal on Pickering, Singapore

(Autor: Atelier WOHA, Singapore)

Fidek Office Building, Red Deer, Alberta, Canada

Budme „IN“ – budme GREEN !

ZELENÉ STŘECHY

... nejen zmírňují dopady klimatických změn,
ale jsou také řešením pro udržitelnou a
zdravou budoucnost

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Jitka Dostalová

Svaz zakládání a údržby zeleně
odborná sekce Zelené střechy
www.zelenestrechy.info

GreenVille service s.r.o.
www.greenville.cz